

M'agradaria

Col·lecció Raigs globulars

(2)

R

M'agradaria

Amanda Mikhalopulu

Traducció de Mercè Guitart Ribas

Raig verd
editorial

Primera edició: maig 2012

I'd Like © 2005 by Amanda Michalopoulou
© de la traducció del grec, Mercè Guitart
© d'aquesta edició, Raig Verd Editorial, 2012
© de la fotografia d'Amanda Mikhalopulu, Dimitris
Tsoumplekas

Disseny de la coberta: Noemí Giner
Il·lustració de la coberta basada en una obra d'art
de Dimitris Tsoumplekas
Disseny editorial: Ana Varela
Corrector: Gerard Malet

Publicat per Rayo Verde Editorial S.L.
Comte Borrell 115, àtic 2a
Barcelona 08015
raigverd@raigverdeditorial.cat
www.raigverdeditorial.cat

Impressió: Romanyà Valls - Capellades
Dipòsit legal: B-10248-2012
ISBN: 978-84-15539-08-7
BIC:FA

Impress a Espanya - *Printed in Spain*

L'editorial expressa el dret del lector a la reproducció total
o parcial d'aquesta obra per a ús personal.

Índex

M'agradaria, 11

Un malestar suportable, 31

Sabatilles de punta, 37

El papa i la infantesa, 51

Claror, 59

Clau, 69

Què faràs després?, 75

El moment més bonic, 81

La caça de les cuques de llum, 91

Zents, 101

L'emoció de la núvia, 113

Relat per a ximples, 123

M'agradaria (versió orquestral), 129

Als meus pares

M'agradaria

—Ara! Està sol!

En Vadoros, al davant nostre, es rascava el masclet pèl-roig. Amb guants de pell, una mirada penetrant, ben bé com una guineu.

—I doncs, què esperes? —li vaig murmurar.

El meu marit es va afluixar el corbatí i amb quatre gambades va creuar l'habitació, tot lluint el pas saltironant que el caracteritza. Així mateix se m'havia apropat fa molts anys, en un cinema d'Atenes: «No em digui que li ha agradat la pel·lícula». No, però em va agradar aquella mescla de cavallerositat i grolleria.

El cambrer li va barrar el pas oferint-li una copa de vi que havia quedat a la safata. Se la va beure d'un glop i em va fer un senyal. El moment ja havia passat. En Vadoros ja no estava sol. Un home gran amb ulleres li donava cops amistosos a l'esquena.

M'hi vaig apropar amb la meva copa a la mà, xampany rosat amb bombolles.

—Creus que és el seu pare? O potser les celebritats provenen directament de Déu?

Es va afluixar encara més el corbatí. Se'l va treure i se'l va

entaforar a la butxaca.

—Maleït sia! Calia que m'oferís una copa, ara?

—I calia que te la beguessis, tu?

La sala es va omplir. Homes, dones i uns quants nens arrossegats pels seus pares seien a la punta de les seves cadires, parlant entre ells o mirant furtivament per les finestres que vibraven quan passava un autobús. La nit començava a caure. L'estiu s'escolava pertot arreu, espès i enganxifós.

—Han vingut molts periodistes.

Va fer girar la copa buida sobre el palmell de la mà i la va omplir de ditades.

—És clar. És fàcil, gens arriscat —vaig murmurar.

Vam deixar les bosses a la cinquena fila, a l'extrem esquerre, al punt on miren els escriptors quan se senten incòmodes. El meu marit afirma que hi ha un punt de distracció. En les presentacions dels seus llibres llança mirades furtives cap a aquest punt a la recerca de consol i clemència.

Avui, la clemència amara l'ambient. En Vandoros, amb dues novel·les, ha tingut més èxit que no pas el meu marit amb set. Tothom parla de la seva Grècia cohesionada que emergeix del passat «amb fragor i gallardia», tal com diu el títol del seu primer llibre. Però també parlen d'ell: grec de segona generació, amb la ratlla dels pantalons de lli ben masegada i un cigarret cargolat als dits.

—Mira, la seva dona.

—On?

—No siguis dolenta. No és tan baixa...

No l'havia vista. No mirava res en concret, em trobava en el meu punt de distracció, asseguda al meu seient. Nedava en un fangar de colzes, genolls aliens, bosses de plàstic de llibreries. La seva dona és de la mena de dones que, fins que no obren la boca o adornen amb les mans l'embolcall d'un raonament, l'habitació les xucla. Aleshores emergeix, es deslliura de la seva alçada, de la seva pell pàl·lida, dels cercles negres

que se li formen al voltant dels ulls. Es diu Pia Saunders, és bastants anys més jove que jo i participa en totes les biennals.

Sense que ens ho haguem dit, tots dos ens els imaginem en els indrets exòtics on tenen lloc les biennals d'art contemporani —al Brasil, a Corea, a Cuba—. Beuen còctels en bars d'hotel, amb mitja rodanxa de pinya a la vora de la copa, i tornen a la seva habitació embriagats de felicitat. Una felicitat molt particular, que ve de les circumstàncies; ni tan sols s'han d'esforçar a veure el món amb uns altres ulls. El món ha canviat expressament per a ells. Piragües i deserts en lloc de peatges i edificis. Ell escriu al balcó de l'hotel —dret, diu a les entrevistes, com Nabokov—. Mira com centellegen al lluny els llums de les ciutats noves i exòtiques i pensa en la seva Grècia com si fos un xai tranquil, mític. Ella fa fotografies que després anomena «Quedarà entre nosaltres» o «Algunes coses que m'agradaria ensenyar-te».

S'ha posat un xal sobre el vestit exquisit —una túnica blanca amb plecs que li arriben fins als turmells—. Es frega les temples i badalla. «El mal d'ull —diu en Vadoros en la seva última novel·la— és el desig momentani, però profund, de trobar-te en el lloc de l'altre, de dormir entre els seus llençols, si pot ser amb la seva dona.»

No m'agradaria dormir amb en Vadoros. Però em sentiria alleujada si em llegís el pensament i em digués t'entenc, és humà, jo abans també pensava aquestes coses. M'agradaria que sortíssim tots junts després de la conferència, que parléssim de temes com ara aquest i que després ens convidessin a casa seva, a Nova York. La Saunders abraçarà els llençols amb què farem el llit de l'habitació de convidats i s'entretindrà tant abans de dir-nos per fi bona nit, que al final li prendré els llençols de les mans i li diré au va, Pia, que el món no s'acaba pas avui.

—En què penses?

—En res.

I és que, de fet, això no són pensaments. Són exclamacions que es queden dins, crits dispersos que formen una aurèola al voltant del cap, a punt per adornar un concepte dramàtic de derrota total.

Per desgràcia. Tant de bo. Per què.

Impossible.

M'agradaria.

En Vadoros puja a la tarima, encorbat. No ha de demostrar res, no s'ha d'assemblar a ningú.

—I tu en què penses?

—En res.

El conec. Pensa el mateix que jo, però d'una manera més masculina: sense paraules. Li agradaria fondre's al seient mentre en Vadoros s'escura el coll i diu en un grec poc fluït: «Gràcies per haver vingut. Bona tarda».

—Pensa llegir amb els guants? Que està sonat?

—Potser té dermatitis.

—De tant d'escriure?

—No et passis. Mira, no se'ls treu ni tan sols per saludar la Stark.

La ponent és una hel·lenista americana amb una papada flàccida que ha traduït Kavafis. El meu marit encreua i desencreua les cames. Esmuny la mà dins la butxaca on hi ha el corbatí. Una vegada li va enviar un dels seus llibres, però no va rebre cap resposta.

—Avui tenim l'honor de... —diu la Stark. I l'honor pren forma piadosa. Els caps de les dones s'inclinen com tiges; els homes obren les cames com si fossin al cafè esperant que l'alcalde parli amb les seves pròpies paraules de les seves vides; i nosaltres rebem les onades de la seva presència com un dic abandonat. El meu marit m'estreny el palmell de la mà amb força. Tots dos sentim el cruixit, però el dolor el pateixo tota sola. M'enfonso dins seu. Ben endins. Tant que ningú no m'hi pot seguir.

Alguna cosa ha marxat de lloc.

La sala d'urgències fa olor d'amoniac. Amb la feinada que té, el metge jovenet deu haver d'anar a pixar al racó. Ens hem hagut d'esperar gairebé dues hores, juntament amb uns nois que s'han estavellat amb la moto, una dona que s'ha cremat la mà i un home que s'ha obert el cap en caure del llit borratxo. Em mirava fascinada el dit petit que se m'havia desenganxat del palmell i que assenyalava alguna cosa fora del meu camp de visió. Després ha passat per davant nostre una llitera i he deixat de capficar-me en mi mateixa. Cara i cos tapats. Només es veia un floc de cabells pèl-rojos. Sobre el llençol, algú li havia deixat una boina vermella, com si la noia estigués fent una capcinada. Els infermers que portaven la llitera buscaven la seva cap. He estès el braç, li he arrabassat la boina i me l'he entaforada a la bossa.

Ara sóc a la llitera de reconeixement, les cames em pengen una a cada banda, com si fos un intern de manicomi que es pensa que és un genet. Un paper de cuina amb una mica de sang del pacient anterior se'm refrega a les cuixes i m'absorbeix la suor. El meu marit ha convertit la radiografia en un ventall. El cruixit del plàstic em recorda el soroll d'os trencat.

—Estàs groga, saps?

S'ha tret el corbatí de la butxaca i el torna a mortificar.

—I tu estàs vermell com un pebrot.

—Això d'estar aquí tancats...

Somriem cansats. El metge m'ha posat una injecció calmant i ha preparat la bena elàstica que m'ajustarà al dit. Després, la seva cap l'ha cridat. Ens ha demanat que el disculpéssim i s'ha esfumat. Ens hem tornat a quedar sols, amb els nostres pensaments flotant al voltant nostre, ofegats per la calor.

De sobte s'obre la porta i apareix del no-res l'única persona que no esperava veure: la Pia Saunders, amb el xal de la Grècia antiga sobre els genolls. Un infermer empeny la

cadira de rodes. Miro cap avall, té el turmell esquerre com una sanguina mossegada. Darrere seu la segueix en Vadoros. Ens explica que a la seva dona se li ha enganxat la sabata amb la vora del vestit i el que ha passat després. La Saunders es mossega el llavi inferior i fa ganyotes. El metge tanca la porta darrere seu i somriu amb un aire conspirador.

—Si els de fora se'm llancen al damunt serà culpa seva, senyor Vadoros.

Després es gira cap a nosaltres.

—Em disculpen un moment? Aquest senyor és un escriptor famós de la diàspora. Li hem de demostrar que els grecs encara som hospitalaris, oi que sí?

Amb la mà bona faig un gest vague de director d'orquestra.

—No és increïble? Se'ns han colat. Ara mateix li...

—Li què?

—Li trencaria la cara.

—Prou! —murmura el meu marit—. Para d'una vegada.

Mirem per la finestra com si algú ens hagués castigat.

—Podem obrir una mica? —pregunto—. Fa una calor horrible aquí dins.

En Vadoros es dirigeix cap a nosaltres. Els pantalons li fan ones, ja no hi té la ratlla. La gavardina també li fa ones —de la butxaca li surten els guants masegats—. Gira la maneta amb un mocador i la finestra s'obre tot cruixint. A l'ampit, les burilles de cigarret del metge s'han ofegat en dos centímetres d'aigua, en una caixa d'eines metàl·lica. En Vadoros ens pica l'ullet i s'encén un cigarret.

—Vostès no eren abans a...?

—Sí —diu el meu marit, i la cara se li il·lumina. Així doncs, el punt de distracció realment existeix—. Hem tingut un petit accident abans que comencés i ens hem perdut...

—Au, va. No s'han perdut pas res —diu en Vadoros—. Què li ha passat a la seva dona?

Li ho explica, inventant-se una versió de l'accident. En

Vandoros treu la mà per la finestra. Se suposa que l'acció d'estirar l'avantbraç ha de posar de manifest el seu interès per respectar les normes de l'hospital.

—El necessitava —diu.

El fum s'arremolina al seu voltant i es dilueix en la foscor.

—Sempre ajuda —diu el meu marit, que no fuma mai.

—Li'n puc oferir un?

Deixa el corbatí i agafa el cigarret.

—Foc? De pulmons no li'n puc donar, els tinc destrossats del tot.

S'acota per encendre'l. Treu el fum per la finestra amb ma-laptesa, alleujat.

A la seva suite, al Gran Bretanya, la Saunders duu una bata de seda amb flors d'ametller. Es reclina com una odalisca i es rasca la planta del peu embenat. Els dits li brillen, vermells per la pressió de la bena.

—Mare meva, em pica com una mala cosa...

Es gira de panxa enlaire i el seu cos s'enfonsa a l'edredó. Els homes beuen whisky a la terrassa. Al voltant dels seus cossos la foscor es torna més profunda i es mou quan gesticulen.

—Vine —em diu. Dóna cops al matalàs amb els dits, es deu pensar que sóc un gos.

M'enfilo al seu costat i ens confessem l'una a l'altra el mal que ens fa. Beu vi blanc, jo, vodka amb molta taronjada. Sense voler, li toco el cinturó de seda. Vestida així encara sembla més agradable i innocent.

—Em caus bé, però no puc fer com si res.

—Què vols dir?

—Si no ens haguéssim fet mal, ara no seríem aquí.

—No sé per on vas.

Marejada pel xampany, el vodka i els antiinflamatoris, li explico com se senten els artistes davant dels altres artistes que han aconseguit alguna cosa tangible, tangible per a tot-

hom, fins i tot per a aquells que menyspreen l'art. La Pia remena el cap, obre i tanca els ulls negres i humits i m'exposa detalladament el seu parer sobre la relativitat dels objectius. Es mostra compassiva i bondadosa perquè és autosuficient.

—M'has d'ensenyar les teves obres. Què pintes?

Li ho explico amb tot un reguitzell de detalls que no l'ajudaran a entendre-ho. Deixo les frases a mig fer.

—Ja no sé ben bé què faig ni on sóc.

—Deixa't anar, ja ho trobaràs.

Si la nostra vida i el nostre lloc en el món són una qüestió de posició, aleshores el que em va dir va tenir un efecte miraculós: em vaig relaxar una mica, vaig deixar caure el cap enrere i vaig observar l'habitació des d'aquell angle de visió. Feia temps que no em passava. Una onada d'optimisme inexplicable, la confiança que la vida pot canviar. Després, una esgarrifança em va fer tornar en si.

—No vull fer res, només mirar.

—A què et refereixes?

—Vull mirar l'art dels altres. I estar gelosa. M'agrada pensar que he perdut el tren...

—Si posar-te dramàtica et fa sentir més creativa...

—Sí, però té els seus perills. Et sents com un zero a l'esquerra i et vénen ganes d'engegar-ho tot en orri.

—No és tan simple. Quan esculls un camí, el camí també t'escull a tu.

—Vols dir que ja no sóc a temps de rectificar? M'agrada, aquesta idea...

Callem embolcallades en la frescor artificial de l'aire condicionat, en l'olor de la paret acabada de pintar.

—Em sembla que no hi estic d'acord —diu finalment—. Les converses sobre l'art són terriblement anodines. No, anodines no, ridícules. Et veus temptada de parlar d'una obra com si fos un pastís. L'absurditat que distingeix l'art de la resta d'ocupacions es perd quan poses les coses al seu lloc.

Mira'ns, estem aquí estirades, amb els nostres embenats, i parlem de pintura de la mateixa manera que diríem que n'és, de dura, la vida, necessito un amant o què hem de fer per dinar. I els nostres marits, que en són els responsables, s'han fotut tot el whisky. Estic convençuda que ho estan celebrant...

—Responsables? Però si ha estat sense voler. He girat el dit petit cap endins, és un tic, saps, enfonso l'ungla del dit petit al palmell...

De sobte entenc el significat del plural. M'incorporo amb molt de compte per no espantar-la.

—T'ha empès?

—Odia els sopars obligatoris de després de les conferències. La gent que li diu que ha llegit la seva obra, que li dóna l'enhorabona i li fa una encaixada. —Escura la copa—. I, a més, té fòbia als microbis.

—Per això ha obert la finestra amb el mocador? I els guants...

—Pel sol fet de pensar en una encaixada li pot agafar un cobriment de cor. Ens han dit que oferirien un sopar en honor nostre i...

—T'ha empès per escapar-se del sopar?

—Li agrada empènyer.

—Així doncs, les seves històries... Els gossos que violen l'amo del cafè, la mestra que ruixa els seus alumnes amb oli bullent, el mossèn i la seva dona que paren trampes a l'estable...

—No ha parat mai cap trampa a ningú. És impulsiu i té una gran quantitat d'enuig que ha de treure. I més val que no parlem de la seva infantesa, va ser d'allò més pintoresca. A més, és el meu marit.

Estem estirades de panxa enlaire. Si inclinem el cap enrere, els veurem penjats del balcó com dos ratpenats.

Més val que no begui més.

—M'ha dit que sent com si tinguéssim un parentiu.

Condueix amb la camisa desbotonada. La brisa matinal que entra per les finestretes obertes li belluga els pèls del pit.

—Un parentiu?

—Literari.

—Que t'has begut l'enteniment? Però si els seus llibres són il·legibles.

—Això no és cert. Fa escarn de si mateix. M'ha dit que al final d'una presentació tothom se li acosta per parlar-li. I que això vol dir que encara no ha escrit res que faci que els lectors se sentin incòmodes, que descobreixin una veritat fascinant sobre si mateixos. Si fos així, no riurien com babaus ni menjarien galetes salades. L'esquivarien.

—Sí, i ja li aniria bé. La Pia m'ha dit que té fòbia als microbis.

—Ho veus? I tu que el criticaves per allò dels guants.

—Jo el que veig és que fa gala fins i tot dels seus defectes.

—No siguis tan negativa. Ens ha convidat a prendre una copa demà. Alguna cosa en podrem treure, d'això...

—Sí, una altra trompa.

—No estic trompa. M'ha semblat que es mostrava compassiu. Em pensava que em trobaria un tibet i m'he trobat una persona normal.

—Normal?

Normal és la manera amb què les línies discontinües se succeeixen les unes a les altres sobre l'asfalt. Normals són els semàfors que s'encenen i s'apaguen: vermell, verd, endavant. Normal és tenir una feina que cada dia et fa aixecar del llit i et tanca la clau de pas dels pensaments. Viure en una fàbrica gran amb força soroll i que et diguin fes això, fes allò, hora de fer una pausa, menja alguna cosa, dorm i, quan no et vegi ningú, plora una mica, si ho vols. Són les sis tocases, dimecres al matí, i anem a casa a prendre'ns un parell d'aspirines i a estirar-nos una estona. A sentir-nos inútils un cop més.

—Li pega. El seu secret és que li pega.

El meu marit fuma davant de la porta oberta del balcó del dormitori per agafar pràctica. Jo em raspallo els cabells i l'espio pel mirall de la meva cambra de bany. Es gira cap a mi d'una revolada; la cendra li cau a terra.

—Què vols dir?

—Doncs això. Que li pe-ga. I pel que es veu expia els seus pecats a través de l'escriptura.

Fa una pipada. El seu mimetisme m'excita, el seu derrotisme, la seva ingenuïtat. La seva camallada enorme.

—No dius res, tu? També em vénen ganes de pegar-te, a mi!

Em dono cops amb el raspall al palmell de la mà per ensenyar-li de què sóc capaç. El colze se'm separa de la resta del cos i colpeja un gatet decoratiu que hi ha al tocador des que tinc ús de raó. El gatet subjecta les factures del telèfon i l'electricitat mentre juga amb un cabdell. Però ara ho agafa tot, papers, cabdells, i se'ls enduu pel precipici. Es trenca en mil bocins.

—Per què? Perquè m'ha caigut la cendra a terra?

Recullo els trossos del gat.

—Perquè sempre preguntes el que no has de preguntar!

—Què t'hauria de preguntar, doncs? Com li pega exactament? Si la llança al terra i li dóna puntades de peu? Això vols? Fer safareig?

—Vull veure que et sorprèn. Saps per què s'han tornat anodins els teus relats? Perquè als teus personatges els diuen coses d'allò més estrofolàries i continuen menjant-se el pa de pessic com si res. O fumant.

—Moltes gràcies per la crítica! És just el que necessitava a les sis del matí.

El dit em bull dins la funda que li ha fet el metge.

—Podem continuar aquesta conversa demà al matí?

—Ara és demà al matí.

—De sobte estic molt cansat.

—Cada vegada que alguna cosa va malament estàs cansat. I no comencis a fumar, ara. Amb la beguda i sentir-te remugar ja en tinc ben bé prou.

Tanca els finestrons i es torna a fer de nit, només per a nosaltres dos. El seu cansament se m'encomana. Primer se m'entumeix la ment, després els braços, finalment els genolls. D'on trauré les forces per despullar-me i ficar-me al llit? Ara mateix se'm fa una muntanya. I mentrestant observo com es desvesteix.

Primer, la camisa. Després, les sabates. Els mitjons i els pantalons, alhora.

Un escriptor frustrat amb eslip.

Una pintora frustrada completament vestida.

No ens peguem. Tampoc no ens abracem.

Hi ha altres maneres.

Ens desperta una sirena d'ambulància. Resulta que és el telèfon. La meua veu, seriosa, sòbria i més greu que de costum diu «Si us plau, deixeu un missatge».

—Bon dia, sóc en Vandoros. Ens preguntàvem si voldríeu venir a fer un *brunch*. Tenim una pila de croissants, de melmelades i d'animals tallats en llenques i de veritat que no sabem què fer-ne.

—Què? —remuga el meu marit.

—Un *brunch*. Diu si volem anar a fer un *brunch*.

Fa un gest, com si anés a donar-me un cop de puny a l'ull. Que potser vol que ens reconciliem per allò d'ahir? Prefereixo prendre'm el cafè tota sola i mantenir aquesta expressió d'amargada que com més s'assembla a la malenconia més m'arrossega fins a les seves profunditats.

—Faràs morros tot el dia?

Obro el pestell dels finestrons i la llum m'encega. Res no es mou, ni tan sols la calor. Com la representaria en una pintura? Com una tela suada.

